

Projekt z rozmachem

Industrializacja Śląska z przełomu XIX i XX wieku na całe dziesięciolecie zmieniła sposób traktowania środowiska naturalnego. Powstające wielkie zakłady przemysłowe i rozrastające się miasta czerpały z otoczenia niewiele troszcząc się o to, co pozostawiają po sobie następnym pokoleniom. Negatywnym przykładem takiego sposobu myślenia jest przepływająca m.in. przez Chorzów i Świętochłowice Rawa, która przez dekady służyła do odprowadzania zanieczyszczeń przemysłowych i socjalno-bytowych. Do dziś pozostaje ona problemem ekologicznym na mapie Śląska i Europy. Wszystko wskazuje jednak na to, że już niebawem problem ten znajdzie swoje rozwiązanie.

Dokąd płyniesz Rawo?

„Zbliżyć się do Rawy” – pod takim nieformalnym tytułem Chorzowsko – Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, we współpracy z władzami Chorzowa i Świętochłowic, podjęło się przed czterema laty opracowania projektu, który nie tylko zlikwidowałby ekologiczne uciążliwości związane z sąsiedztwem zanieczyszczonej rzeki, ale również w sposób kompleksowy zrestrukturyzowałby gospodarkę wodno-ściekową na terenie obu miast. Odważna wizja zakładająca m.in. przykrycie koryta rzeki oraz gruntowną modernizację starzejącej się, a przez to kosztownej w eksploatacji, oczyszczalni ścieków „Klimzowiec” spotkała się ze sporym zainteresowaniem Komisji Europejskiej. Z grona ponad 300 projektów inwestycji ekologicznych ubiegających się o dofinansowanie ze środków unijnych to właśnie wspólny pomysł miast Chorzów i Świętochłowice – członków Samorządowego Chorzowsko – Świętochłowickiego Związku Wodociągów i Kanalizacji oraz ChŚPWIK-u został dostrzeżony i uzyskał akceptację.

Unia płaci, Unia wymaga

Decyzja o przyznaniu współfinansowania ze środków przedakcesyjnego funduszu ISPA (obecnie Funduszu Spójności) dla projektu pn. „Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Chorzowie-Świętochłowicach” poprzedzona została szeregiem szczegółowych analiz. W oparciu o opracowane przez niezależnych ekspertów Studium Wykonalności oraz stosowny Wniosek Aplikacyjny, Unia podjęła decyzję o udzieleniu wsparcia w wysokości 70% kosztów kwalifikowanych. Sfinansowania pozostałych 30% podjęły się solidarnie gminy Chorzów i Świętochłowice oraz ChŚPWIK, m.in. przy wykorzystaniu preferencyjnych pożyczek z NFOŚiGW.

Po otrzymaniu w maju ubiegłego roku Memorandum Finansowego rozpoczęto opracowywanie szczegółowych harmonogramów rzeczowo – finansowych, planów przetargów, raportów o oddziaływaniu na środowiska, planów płatności oraz wymaganych przez KE procedur postępowania na każdym etapie realizacji.

Dzięki tym staraniom już w listopadzie 2004 r. zawarto ostateczne porozumienie o realizacji projektu pomiędzy SChŚZWIK jako beneficjentem końcowym oraz NFOŚiGW, sprawującym funkcję dysponenta unijnych środków. W maja br. podpisana została umowa delegowania realizacji projektu na ChŚPWIK Sp. z o.o., na podstawie której Spółka uzyskała status Podmiotu Odpowiedzialnego za Realizację (POZR). Już od stycznia br. w strukturze Spółki działa Jednostka Realizująca Projekt (JRP – PIU) odpowiedzialna za prawidłową realizację projektu.

Krok po kroku

Aktualnie prace nad realizacją projektu skupiają się na przygotowaniu wszelkich niezbędnych dokumentów, w tym dokumentów przetargowych na wyłonienie wykonawców poszczególnych etapów inwestycji. Biorąc pod uwagę wielkość projektu, a także specyfikę planowanych prac, działania te wymagają bardzo szczegółowego i koncepcyjnego podejścia do tematów. Projekt obejmuje nie tylko regulację koryta rzeki i jej przykrycie, ale również kompleksową modernizację oczyszczalni Klimzowiec, a także wymianę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na odcinku kilkudziesięciu kilometrów! Szacuje się, że okres wyłaniania wykonawców potrwa około 5 miesięcy. Tym samym zgodnie z aktualnymi harmonogramami rzeczowo-finansowymi pierwsze prace rozpoczną się na początku 2006 roku. Zgodnie z zapisami MF, całość inwestycji musi zostać zakończona do końca 2008 roku.

Nie tylko ekologia

Jakie będą efekty realizacji projektu? Przede wszystkim ulgę odczują mieszkańcy, dla których problem sąsiedztwa Rawy dosłownie zniknie z oczu. Znikną nie tylko nieprzyjemne zapachy unoszące się znad rzeki, ale również lokalne podtopienia, występujące często w okresach większych opadów. Teren ten zyska również na atrakcyjności. Przykryta Rawa stanie się miejscem rekreacji i dogodnym szlakiem łączącym Ośrodek Sportu i Rekreacji „Skałka” w Świętochłowicach z Wojewódzkim Parkiem Kultury i Wypoczynku w Chorzowie.

Modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej to z kolei koniec kłopotów z dostarczaniem wody do mieszkań i odprowadzaniem nieczystości. Wymiana rurociągów oraz wprowadzenie automatyki pozwolą na poprawę jakości dostarczanej wody, a także zmniejszenie kosztów związanych z utrzymaniem i nadzorem sieci.

Ekonomiczne, jak i ekologiczne rezultaty winna przynieść również modernizacja oczyszczalni „Klimzowiec”. Zastosowanie najnowocześniejszych urządzeń do oczyszczania ścieków oraz modernizacja technologii przeróbki osadów ściekowych pozwoli zrationalizować koszty eksploatacji i spełnić europejskie standardy w zakresie gospodarki wodno – ściekowej. Skutki inwestycji odczują też sąsiadujące gminy – jak Katowice, które wreszcie nie będą musiały wstydzić się Rawy.

Niejako przy okazji realizacji projektu pojawiła się szansa na likwidację kolejnego ekologicznego problemu w regionie, jakim jest staw Kalina w Świętochłowicach. Aktualnie trwają prace nad wyborem wykonawcy, którego zadaniem będzie opracowanie „Studium wykonalności rewitalizacji stawu Kalina”. Na jego podstawie zapadnie decyzja odnośnie dalszych losów zanieczyszczonego zbiornika. Koszty opracowania studium w 70% pokryje UE.